

פרוטוקול מס' 106

מישיבת ועדת הכספים

ביום א', ח' סיון תשס"ו - 29.5.1955 בטעה 3.10

ג ו כ ח י ט :

חברי הועדה:

- י. גורלי - יו"ר
- ח. אריאב
- א. ציזלינג
- ט. דיין
- ק. לוז
- א. טטופ

מוזמנים:

- ד"ר לנדא - מטעם המוצר
- ד"ר קיסרון - מטעם משרד המספטים
- מר גנבי - מטעם משרד המספטים

מר בזק - מזכיר הועדה.

סדר-היום:

- (1) חוק הטילווה העממי תשס"ו-1955.
- (2) חוק אגרות (אגודות לתופיות לאטראי).

חוק הטילווה העממי

סעיף 1

ב ת ק ב ל

סעיף 2

ב ת ק ב ל

סעיף 3

א. ציזלינג:

בסקום הטעיפיים האלה אני מציע את התנאים הבאים:

(א) הממשלה תפדה את אגרות החוב תוך תקופה של 15 שנה מיום שקבע מר המוצר בשעורים חצי-שנתיים שונים;

(ב) תשלומים קבועים לאחר חמש שנים מיום שקבע מר המוצר.

יש להקל על אפשרות הרכישה. אם נעמוד
סגית בפני הצורך שבאגרות עמטיות - נוציא אגרות עמטיות חדשות.
אם היה הסכם על ביטול ההגדלה ועל תנאי סלווה הוגנים לכל אדם -
לא יאכזר כל הסתייגויות בענין של זמנים, כי אין זה העיקר.

הצעות הסתייחסות לתנאי הליוואה הן
שתיים: א) זמן קבוע, רבית גבוהה והצמדה לאינדקס סטויים. הייתי
בוחר את אינדקס יוקר הבנייה ולא את אינדקס תוספת היוקר.

הינ"ר י. גורדי:
אין יורד לסוף דעתך, הרי אין המדובר
כאן במילווה חובה, ומכיוון שאיבנו חובה
יתחבנו האנשים בדעתם ויחליטו אם כדאי להם להסקיע את כספם אם לאו.
מאידך יכול אני להביא ביטוק נגד הצעתך, והוא: הגענו בסנה האחרונה
ליציבות סטויים גם מבחינה פסיכולוגית ואין לנו כל ענין להכריז
על צמידות המילווה לאינדקס היוקר. כל אדם יהיה אופטי להחליט אם
לרכוש אגרת עמטית זו אם לאו.

א. ציזלינג:
אם הסיקול יהיה כזה הריני בתחום הסיקול
אתך, אבל לפי דעתי זוהי כפייה בדרך
עקיפין. הגרלה היא כפייה על יצרים ועידוד תכונות רעות. לו היינו
הולכים סמו ראשית המדינה בדרך של הבטחת ערך המטבע הייתי מסכים אתך.
אולם עכשיו אני מציע להצביע תחילה על ענין ההגדלה. אם ענין ההגדלה
יפול כל הטערה תהיה אחרת.

ג"ר לנראו:
עלינו להבין מה רוצה האוצר להשיג. הוצאנו
כמה מילווה צמודות לזמן קצר, לחמש עד עשר
שנים. לצערנו אלה לא נסכרו. נסכרו אותן האגרות ל-25 שנים.

ה צ ב ע ה

הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג נגד ההגדלה - לא נתקבלה.

ההגדלה לצורך חוק זה - ג ת ק ב ל ה.

א. ציזלינג:
עכשיו אני רוצה להכניס את התיקונים
הבאים:

א) הליוואה שתסולם תוך 15 שנים לאחר שנתיים
סיום אותו קבע יר האוצר; ב) כל שנה יסולם בתשלומים חצי-שנתיים
או שנתיים חלק שווה מהסכום; ג) תסולם רבית של 4% (ד) בטידה
ויעלו הפרטים בטחיר יוקר הבנייה - יתווסף הפרט על סכום התשלום.

ה צ ב ע ה

הצעותיו של חבר הכנסת ציזלינג הערוכות
בניגוד לסיטת ההגדלה - לא נתקבלו.

הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג להצמיד את
המילווה לאינדקס יוקר הבנייה - לא נתקבלה.

סעיף 3, כפי שהוצע על ידי הממשלה - נתקבל.

הסתייגויות לחבר הכנסת ציזלינג.

א.ט.א.

סעיף 4
=====

אני מציע למחוק את סעיף א' וב'.

א. ציזלינג:

ה צ ב ע ה

הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבלה.

סעיף 4. כפי שהוצע על ידי הממשלה - נתקבל.

הסתייגות - לחבר הכנסת ציזלינג.

סעיף 5
=====

אגרות החוב יסאו רביית של 4% לסנה.

א. ציזלינג:

ה צ ב ע ה

הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבלה.

סעיף 5. כפי שהוצע על ידי הממשלה - נתקבל.

הסתייגות - לחבר הכנסת ציזלינג.

סעיף 6
=====

אני מציע למחוק סעיף (ב).

א. ציזלינג:

ה צ ב ע ה

הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבלה.

סעיף 6. כפי שהוצע על ידי הממשלה - נתקבל.

סעיף 7
=====

נ ת ק ב ל

סעיף 8
=====

במקום "סכומי הפרסים" יבוא "סכומי הרבית".

א. ציזלינג:

ה צ ב ע ה

הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבלה.

סעיף 8. כפי שהוצע על ידי הממשלה - נתקבל.

סעיף 9
=====

נ ת ק ב ל.

סעיף 10
=====

ג ת ס ג ל.

סעיף 11
=====

ג ת ס ג ל.

סעיף 12
=====

ג ת ק ג ל.

חוק אגרות (אגודות סיתופיות לאשראי) חס"ו - 1955

ה. ארלאב:
אני טוען עכ"יו לאגודה הסיתופית. יום
פיגור - זה דבר שעלול לקרות, ואי אפשר
להטיל על כך קנס של חמישים ל"י. זוהי הגזמה. לפי דעתי דיינו ב-10
ל"י.

ד"ר קיסרוב:
קשה לי להבין את חבר הכנסת ארלאב. המגמה
שלנו היא לסאוף למסטר של חוק לגבי כל
אדם לרבות אגודה סיתופית.

א. ציזלינג:
העקרונות אותם אני רוצה להכניס לחוק הם:

(א) אגודה סיתופית של ייצרנים מקלאיים
מתייטבים ואגודה סיתופית של ייצרנים בעלי סלאכה לפי רשימה שתאוסר
לצורך חוק זה על ידי רוסם האגודות או בפיקוח של המוצר, שעסקותיהם
הם עם חבריהם בלבד - יהיו פטורים.

הסוג הסליסי אותו אני רוצה לפטור הן
אגודות סיתופיות לאשראי כמו גם ח"ח, הנותנות הלוואות בסכומים שאינם
עולים על מאתיים ל"י. כלומר, כאן אופי העיסקה קובע את הפעולה.

כן יש לי תיקונים לגבי הדיורוג, עליהם
אדבר אחר כך.

ס. דיינו:
נדמה גם לי כי הסכומים הם גדולים מדי.
רבות הקרנות הקטנות לעזרה הודית.

ד"ר קיסרוב:
אין אלה אגודות סיתופיות לאשראי.

ס. דיינו:
אני חושב שכן. אין להם רווחים גדולים.
אלה הם בסך הכל בנקים קטנים המלווים
למיעוטי יכולת. תנועת המוסבים למשל עומדת ליסד קרן למוסבי עולים.
לפי חוק זה חובה תהיה על קרן זו לסלם. התוצאה תהיה שמאטרך להגדיל
את הרבית. אני מציע, על כן, להקטין את הסכום לפחות לחצי.

ד"ר לנראו:
יש שם קופות הלוואות וחשבון בכל הארץ,
יש "מטד" וקופת עולים וכן עודף של 12 אלף
של העובדים. לא מדובר כלל על קופת גמ"ח. עד שקופות אלה יגיעו
ל-10 אלפים ל"י יעבור זמן רב.
הסכום שייכנס בעקבות חוק זה הוא 81.750 ל"י.
הסכום הנדרש מקופות אלה אינו אלא החלק העשירי מזה הנדרש מהבנקים.

ח. אריאג : לדיון אני רוצה לומר כי הענין אותו העלת לפנינו אינו ייך לכאן, כי אותם טוסי עולים לא יגיעו בזמן הקרוב מבחינת סכום דמי החבר לסכומים אלה.

עד עתה היינו עדים לקיפוח, הבנקים סילמו ואילו האגודות ספעלו כבנקים לא סילמו. לא ייתכן להמשיך לשחררם מתשלום סס. לא הייתי רוצה שאגודה שיתופית תשלם יותר מאשר הבנק, אולם אין עוד לשחררם. הלוח באגודות השיתופיות, הלוח בקופת מלווה אינו עוד בין מינוטי היכולת, אין הלוחים האלה כל כך עניים.

אני מתנגד לגובה הקנס.

א. ציזלינג : איני מתנגד להטלת סס על אגודות שיתופיות שפעולותיהן אינן של אגודות שיתופיות אלא פעולות בנקאיות, אולם איני יודע לטם מה להטיל סס זה על קופת עזרה הדדית בלוד של עולים חדשים. הרי אנו מעודדים חסכון כזה ולמה להטיל עליהם אפילו פרוטה אחת נוספת.

אני יודע שהתנועה הקיבוצית סובלת מסג סוד. התנועה הקיבוצית, יש לה פעולה שהיא כולה עזרה הדדית. בקיבוץ הסאווה קיימות קרנות שהן כולן בנויות על דמי חבר. אין הן אגודות שיתופיות מפני שאינן יכולות להינות שיתרון זה, אבל הייתי רוצה שהן תאוסרנה כאגודה שיתופית.

ד"ר מיטלר : הנני מבקש שהיו"ר לאסך לו סמי הצעות:

(1) הצעה אחת שנשכחה, וטר האוצר הודיע אפילו על כך מעל במת הכנסת, והיא: "אגרה נוספת בעד כל טניף סייט לאגודה שיתופית לאסראי ביום תשלום האגרה הנמצא בירושלים, ת"א יפו או בחיפה 375 ל"י ובכל מקום אחר בישראל 200 ל"י."

(2) על אף האסור בסעיף 2 תסולם האגרה השנתית לשנת 1955 תוך חודש ימים סיום קבלת חוק זה בכנסת. "אנו מבקשים הוראת-מעבר זו כדי שנוכל לבצע את הדבר כבר בשנה זו. סעיף (2) זה יופיע בסעיף 4 בחוק ואילו סעיף 4 של החוק יהיה סעיף 5."

ס ע י ף 1
=====

א. ציזלינג : אני חוזר על הצעתי להוציא טכלל חוק זה

- (א) האגודות השיתופיות הייצרביות של חקלאים
- (ב) אגודות שיתופיות של בעלי טלאכה.
- (ג) אגודות שיתופיות לצרכי גט"ח שאינן נותנות הלוואות העולות על מאתים ל"י.

ה צ ב ע ה

הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבלה.

סעיף 1. כפי שהוצע על ידי המטסלה - נתקבל.

סעיף 2
=====

א. ציזלינג:

לסעיף זה אני מציע להוסיף ב(ב) את
המלים "לצורך זה תאושר רשימת האגודות
השיתופיות שפוטרן על ידי רושם האגודות השיתופיות ותפורסם ברשומות".

הצבה

הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג - לא בתקבלה.

סעיף 2 כפי שהוצע על ידי המטכלה - בתקבל.

סעיף 3
=====

א. ציזלינג:

אני מציע לכתוב לא סכום אבסולוטי אלא
אחוז מהאגרה אותה חייבים. כל שבוע

פיגור 10% מהסכום.

ד"ר קיטרון:

אני מבין שצריך להתאים כל עונס לעברה,
אבל אין להתאים להון של האגודה. אם
סכורה הועדה שהקפס הוא גדול מדי - תקטין אותו. אולם הנני מעדיף הקטנת
הקנס מאשר הקטנת יחסית.

ח. אריאב:

אני חוזר על הצעתי: עשר ל"י ליום.

היו"ר י. גורי:

אולי תסכים ל-25 ל"י ליום כקנס.

ד"ר קיטרון:

אני רוצה לשאול את ד"ר לגדאו היושב
פה בשם המטכלה אם הנו סוכן לדאוג לכך
שבועיים ימים לפני הטועד לתשלום תשלח הודעה לכל אגודה שיתופית
כתזכורת.

ד"ר לגדאו:

כן.

א. סטופ:

כפסרה אני מציע 20 ל"י ליום.

הצבה

הצעתו של חבר הכנסת סטופ - בתקבלה.

היו"ר י. גורי:

בסעיף 4 יש להביא את ההצעה עליה עמד
ד"ר קיטרון על אף האסור בסעיף 2 תשולם
האגרה השנתית לסנת 1955 תוך 45 יום מיום קבלת חוק זה בכנסת.

אני מציע במקום 45 יום - 30 יום.

הצבה

ההצעה בתקבלה עם התיקון של חבר הכנסת גורי.

דמ

ועדת הר

ס ע י ף 5 (היה קודם 4)
=====

ב ת ק ב ל

ועתה לתוספת (הדירוג).

הי"ר י. גורי:

אני מציע לשנות את הדירוג:

א. ציזלינג:

פטרור	-	50.000	מ-	למעלה
400	-	60.000	עד 50.000	מ-
750	-	80.000	עד 60.000	מ-
1000	-	100.000	עד 80.000	מ-
2000	-	200.000	עד 100.000	מ-
				אח"כ - ככתוב.

הייתי רוצה לפעולה להגדיל את הסכומים שמעל ל-200,000 אלא שאיני עושה זאת מפני שאיני רוצה סכומים אלה שייגבו יהיו גדולים מן הסכומים אותם הבנקים משלמים.

ניסוק עיני. הפרוצדורה של סחזור העסקים היא יותר גדולה לגבי מי שיש לו הון עצמי יותר גדול והתשלום הוא בעד עסקים ולא בעד הון. ריבוי הסחזור אינו על הונם הם, וההבדלן סחייב שכל כמה שההון העצמי קטן יותר - אין מקום להשתוות לבנקים.

ק. לונ: אני מציע עד 30,000 ל"י פטרור. אם בלך בדרך זו תקטן הכנסת המוצר לא ביותר מאשר 4,350 ל"י לשנה ובצורה זאת תהיינה סחצית האגודות פטרורות.

ח. אריאב: אני מציע פטרור עד 20,000 ל"י.

הי"ר י. גורי: לפנינו שלש הצעות: (1) של חבר הכנסת ציזלינג המציע פטרור עד 50,000 ל"י; (2) של חבר הכנסת לוז המציע פטרור עד 30,000 ל"י; (3) של חבר הכנסת אריאב המציע פטרור עד 20,000 ל"י.

ה צ ב ע ה

- הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג - לא בתקבלה.
- להצעתו של חבר הכנסת לוז - 2
- להצעתו של חבר הכנסת אריאב - 2

הי"ר י. גורי: נביא לכנסת שתי הצעות בענין זה בשם הועדה. ועתה להצעת הדירוג של חבר הכנסת ציזלינג.

ה צ ב ע ה

- הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג - לא בתקבלה.
- ההצעה כפי שהוצעה ע"י הממשלה - בתקבלה.

הי"ד י. גורי:
ועתה להצעה שהביא ד"ר קיטרון וביקשני
לאמצה: "אגרה נוספת בעד כל טניף סייס
לאגודה שיתופית לאשראי ביום תילום האגרה הנמצא בירושלים, ת"א ויפו
או בחיפה - 500 ל"י ובכל מקום אחר בישראל 200 ל"י."

א. ציזלינג: אני מציע שלא יוטל כל תשלום על הסניפים.

אלטרנטיבה: התשלום בעד סניפים הוא רק
לגבי אותם המוסדות שהונם העצמי הוא למעלה מ-200.000 ל"י.

ח. אריאב: אני מציע: 200 ל"י לסניפים בערים הגדולות
ו-100 ל"י לכל מקום אחר.

הי"ד י. גורי: מדוע לא נעמיד את הסכומים על -375 ל"י
בערים הגדולות ו-200 ל"י בכל מקום אחר.

ה צ ב ע ה

הצעת חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבלה.

הצעת האלטרנטיבה של ח"כ ציזלינג - לא נתקבלה.

הצעת חבר הכנסת גורי - נתקבלה.

הי"ד י. גורי:
לאחר שנודע לנו כי המסילה לא תביא את
התיקונים בחוק הטילווה החלטנו בוועדת
הכספים להסב את תשומת לב האוצר לקסיים שנעוררו בביצוע טלווה חובה,
נביא בפניו את כל הטקרים שועדת הכספים נתקלה בהם ובפליץ בפני האוצר
להפעיל את התיקונים שניתן להפעילם ללא שינוי בחוק באורח אדמיניסטרטיבי.

א. ציזלינג: אני מבקש לדון בכמה עניינים:
(א) על אותן 25 הפרוטה שבובים שלא כחוק
סכומים קולנוע; (2) שאלת דרכי התשלום של התמיכות למוסדות על ידי האוצר;
(3) אני מבקש שייטטר דו"ח בענין העזרה לבצורת; (4) ענין העליה.

הי"ד י. גורי: אני רוצה להסב את תשומת לב חבר הכנסת
ציזלינג לסדר עבודתה של ועדת הכספים:
(א) חוקים פיסקאליים; (ב) חוק לעידוד היקעות הון (זה ירד מעל הפרק);
(ג) תקציב הבטחון; (ד) דוחות מבקר המדינה.

בסורה שניה כל שאר הדברים הרשומים בסדר
היום ואלה שעוד נכניסם לסדר היום. בכל מקרה שיתהווה חלון - בכניס את
הצעותיו של חבר הכנסת ציזלינג.